

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

International School of Aruba, vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 15 december 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 1 en 2 november 2023 op het Dutch department van de International School of Aruba (hierna ISA) een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar. In september 2023 voerden we een voorbereidend gesprek met de beide leraren, van wie een de coördinator is van de school. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs voor zowel primair als voortgezet onderwijs voldoende is. Voor beide afdelingen verschijnt een apart rapport, waarvan delen hetzelfde zijn. Dit rapport gaat over het voortgezet onderwijs.

School: Voortgezet onderwijs Dutch department/Nederlandse afdeling van de International School of Aruba

Totaal aantal leerlingen: 39

BRIN: 28TP

Wat gaat goed?

De kwaliteit van het onderwijs op Voortgezet onderwijs Dutch department ISA is van voldoende niveau. De betrokkenheid en het enthousiasme van zowel de leraren als het bestuur dragen bij aan de onderwijskwaliteit. Het onderwijs op de Dutch department ISA is eigentijds, doelgericht, gestructureerd en afgestemd op het niveau van de leerlingen. Daarnaast zorgen de leraren voor een prettig pedagogisch klimaat waardoor de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. De school verzamelt verschillende gegevens om de kwaliteit van het onderwijs in beeld te krijgen, stelt op basis hiervan doelen op en evalueert deze ook. Verder staan de leraren open om van en met elkaar te leren onder andere door middel van lesbezoeken. De ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben, geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de Nederlandse lessen.

Wat kan beter?

De school kan zich versterken door de woordenschatdidactiek meer bewust in te zetten tijdens de lessen. Verder kan de school ervoor zorgen dat zij ook van de doelen die een leerling opnieuw krijgt aangeboden, nagaat of deze beheerst worden. Tot slot kan de school beter afbakenen wat ieders rol en taak is (bestuur, coördinator en leraren), zowel intern als richting de ISA.

Vervolg

Het Dutch department van ISA krijgt uiterlijk over zes jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	4
2.	Uitgangssituatie en conclusie	5
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie van het bestuur	11

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR3 Vervolgsucces	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	
KA3 Verantwoording en dialoog	

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, coördinator, bestuur en de directeur van ISA.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Voor de standaarden Kwaliteitscultuur (KA2) en Verantwoording en dialoog (KA3) geldt dat we deze wel besproken hebben maar hier geen oordeel op geven. Dit omdat de Nederlandse afdeling op deze standaarden integraal onderdeel is van het beleid en het programma van de internationale school. Kwaliteitszorg (KA1) daarentegen kent voor het Dutch Department een eigen schoolplan en beleid, dit vindt in samenwerking en afstemming met ISA plaats.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij het Dutch department/de Nederlandse afdeling van de Internationale school of Aruba (ISA), Aruba

Uitgangssituatie

Het Dutch department, dat integraal onderdeel uitmaakt van ISA, biedt sinds 2001 onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur (ntc) aan op het niveau van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Op dit moment volgen in totaal 66 leerlingen de ntc-lessen, van wie 27 in het po en 39 in het vo. Het leerlingenaantal is de laatste jaren, grotendeels als gevolg van de pandemie, gedaald.

Het team bestaat uit twee leraren (één voor het primair en één voor het voortgezet onderwijs) die beiden bevoegd zijn. De leraar van het voortgezet onderwijs is tevens coördinator van het Dutch department. Zij werkt inmiddels zes jaar op de school, de leraar primair onderwijs drie jaar.

De Nederlandse afdeling heeft twee eigen lokalen op de ISA. In beide lokalen is een deel van de ruimte ingericht als Nederlandse bibliotheek. De lessen worden op verschillende dagen gegeven en de leerlingen hebben op meerdere momenten in de week Nederlandse les. In deze lessen is ook structureel aandacht voor de Nederlandse cultuur. Verder organiseert de school af en toe studiereizen naar Nederland voor de voortgezet onderwijs leerlingen. Op ISA kiezen alle leerlingen - naast Engels - tussen Nederlands en Spaans als tweede taal, hierdoor worden zij sowieso meertalig opgevoed. Het Dutch department van ISA geeft les aan zogenaamde R1-leerlingen (zelfde niveau als leeftijdsgenoten in Nederland), R2-leerlingen (maximale achterstand van twee jaar) en R3-leerlingen (Nederlands als vreemde taal). In het primair onderwijs zijn momenteel ongeveer 20% R1 en R2-leerlingen en 80% R3-leerlingen. Dit is mede het gevolg van het feit van de verplichte keuze voor alle leerlingen tussen Nederlands en Spaans. Hierdoor kiezen er ook veel leerlingen met twee niet Nederlandstalige ouders voor Nederlands. In het voortgezet onderwijs is de verdeling anders. Hier is ongeveer 2/3 van de leerlingen een R1 of R2-leerling en 1/3 een R3-leerling. Dit is het gevolg van een zij-instroom in het voortgezet onderwijs van leerlingen met een Nederlandstalige achtergrond. In het voortgezet onderwijs werken leerlingen toe naar een CNaVT examen of een landsexamen mavo, havo of vwo.

De leraren zijn in dienst van ISA en draaien volledig mee in de school. Wel kent de Nederlandse afdeling een eigen bestuur, bestaande uit zes leden. Dit bestuur is onlangs vrijwel volledig gewisseld en wil zich ontwikkelen naar een beleidsbepalend en toezichhoudend bestuur. Dat wil zeggen dat het de kaders gaat stellen (vooral financieel en organisatorisch). Eén van de leden van het bestuur zit tevens in het

management van ISA. De schoolleider leidt de dagelijkse gang van zaken. Zij is, samen met de andere leraar, verantwoordelijk voor de onderwijsinhoudelijke kwaliteit en bespreekt deze met het Nederlandse bestuur en de directeur van ISA.

De kwaliteit van het onderwijs op het Dutch Department/de Nederlandse afdeling op de International School of Aruba is voldoende.

Conclusie

De inspectie waardeert de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op het Dutch departement van ISA als Voldoende.

Alle beoordeelde standaarden zijn minimaal van Voldoende niveau. Voor de standaarden Aanbod, Didactisch handelen en Pedagogisch klimaat krijgt de school de waardering Goed. De school is erin geslaagd om na het vorige inspectiebezoek en de pandemie, de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden en zelfs verder te versterken.

De school heeft veel energie gestoken in de doorgaande lijn in het aanbod en in de kwaliteitszorg. Deze standaarden zijn beide sterk verbeterd ten opzichte van ons vorige bezoek. Dat is een knappe prestatie!

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			ℓ
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen			ℓ

Heldere en doelgerichte doorgaande lijn in het aanbod

Het aanbod is Goed. De school beschikt over een aanbod dat voldoet aan de eindtermen en toewerkt naar de referentieniveaus Taal. Het aanbod van de school is eigentijds en doelgericht. Met de ntc-leerlijnen als vertrekpunt geeft de school het aanbod vorm. Hierbij is er een aparte leerlijn voor de R1- en R2-leerlingen en een voor de R3-leerlingen. Aan deze leerlijnen koppelt de leraar vervolgens activiteiten en werkvormen. Hierbij ontwikkelt zij veel materialen zelf, maar maakt zij ook gebruik van bestaande methodes. Vervolgens vertaalt zij dit in lesplannen. Deze doorgaande leerlijn is overzichtelijk en toegankelijk, digitaal vastgelegd. Deze doorgaande lijn in het aanbod kan als voorbeeld dienen voor andere ntc-scholen.

Verder heeft de school een aanbod op het gebied van de Nederlandse cultuur, waarbij ook de link gelegd wordt tussen de Nederlandse en de Arubaanse cultuur en burgerschapsonderwerpen. Aandacht voor het slavernijverleden en de zwarte-pietendiscussie zijn hier voorbeelden van.

Ontwikkeling van de leerlingen is in beeld

De standaard Zicht op ontwikkeling is Voldoende. De leraar houdt met behulp van (tussentijdse) examens, methodegebonden toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. Als hierin achterstanden ontstaan maakt de leraar een plan om deze aan te pakken. Een aandachtspunt hierbij is om ook van de opnieuw aangeboden leerstof te bepalen of de leerling deze alsnog beheerst.

Hoewel het in het voortgezet onderwijs niet verplicht is de ontwikkeling met behulp van methode-onafhankelijke toetsen te volgen, is dit wel aan te bevelen. Ook voor deze leerlingen is het belangrijk dat inzichtelijk is waar ze staan ten opzichte van hun Nederlandse leeftijdgenoten, zeker als er sprake is van terugkeer naar of een vervolgstudie in Nederland. De school neemt de CNaVT-examens af, niet alleen ter afsluiting van het voortgezet onderwijs maar ook tussentijds. Deze tussentijdse examens geven ook een methode-onafhankelijk zicht op het niveau van de leerlingen.

Een verbeterpunt is om, zowel bij de methodegebonden als bij de

methode-onafhankelijke toetsen, de vooruitgang (de zogenaamde leerwinst) per leerling in beeld te brengen en deze scherp te analyseren. Dit biedt tevens de mogelijkheid om de leerlingen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. Bijvoorbeeld door samen met hen (en hun ouders) hun leerdoelen en de voortgang hiervan te bespreken.

Didactisch handelen is dik in orde

Deze standaard waarden we als Goed. De lessen zijn goed voorbereid en verlopen gestructureerd. We zien een duidelijke uitleg, een taakgerichte werksfeer en betrokken leerlingen. De leraren maken gebruik van interactieve werkvormen en passen de les aan aan de interesses en leefwereld van de leerlingen. Verder is er sprake van helder klassenmanagement en benutten de leraren de lestijd effectief. De lessen zijn doelgericht, het denken en werken vanuit doelen is zichtbaar in de lessen. Ook stemmen de leraren, zowel in leerinhoud als in de instructie en de verwerking, goed af op de niveaunderschillen tussen de leerlingen. Tijdens de lessen is zichtbaar dat de leraren een duidelijke focus hebben op de ontwikkeling van de woordenschat en mondelinge taal. Een effectieve woordenschatdidactiek is bekend bij de leraren en deels ook zichtbaar, maar zij zouden deze vaker en meer bewust kunnen inzetten.

3.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				<i>h</i>

Pedagogisch klimaat draagt bij aan de focus op leren

Deze standaard geven wij de waardering Goed. Door de respectvolle pedagogische aanpak van de leraren verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Hierdoor heerst er een goed werkklimaat waarin de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. Het schoolklimaat is ondersteunend voor zowel de cognitieve als de sociale ontwikkeling. De omgang tussen de leraren en de leerlingen en tussen de leerlingen onderling is positief en respectvol. De ouders en leerlingen met wie wij hebben gesproken bevestigen dit beeld.

3.3. Onderwijsresultaten

 Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	

Vrijwel alle leerlingen slagen voor de verschillende examens
 Voor het voortgezet onderwijs geldt dat we de examenresultaten kunnen beoordelen. De eindresultaten zijn Voldoende.

Leerlingen werken op het Dutch department ISA voor Nederlands toe naar een CNaVT-examen en/of een landsexamen (Arubaans examen, erkend in Nederland) op mavo, havo of vwo niveau. De groepen zijn ingedeeld op beoogd eindniveau, dat uiteenloopt van de niveaus A1 tot en met C1 (ERK). Alle leerlingen werken in ieder geval toe naar een certificaat van CNaVT en indien mogelijk en wenselijk kiezen leerlingen voor een landsexamen. Leerlingen kunnen ook verschillende CNaVT-examens afleggen gedurende hun schoolloopbaan, het streven van de school is om uiteindelijk met alle leerlingen uiteindelijk het B2-niveau te behalen.

De resultaten van de examens over de afgelopen drie jaren laten zien dat vrijwel alle leerlingen die een CNaVT-examen op B2 of C1-niveau en/of landsexamen afleggen, dit examen ook halen.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	

De school heeft zicht op haar kwaliteit
 We waarderen de standaard Kwaliteitszorg als Voldoende. De school heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs doordat zij onder meer gebruik maakt van een zelfevaluatie, de leerresultaten, een oudertevredenheidspelling en een leerlingtevredenheidspelling. Ook geven de leraren elkaar, naar aanleiding van lesobservaties, feedback. Verder krijgen de leraren ook feedback op hun didactisch handelen vanuit de ISA. De school gebruikt al deze gegevens om verbeterpunten te formuleren, uit te voeren en te evalueren. Hierdoor is er sprake van een planmatige en cyclische werkwijze om de kwaliteit vast te houden en waar nodig te verbeteren. Dit is een enorme verbetering ten opzichte van ons vorige bezoek.

Zoals op veel ntc-scholen zijn er regelmatig wisselingen binnen het team en het bestuur. Hierdoor is de borging van de kwaliteit van het onderwijs - zowel onderwijsinhoudelijk als organisatorisch - een belangrijk onderwerp. Hier heeft de school de laatste jaren stevig in geïnvesteerd door veel lesplannen, afspraken, procedures en werkwijzen op een toegankelijke en overdraagbare wijze digitaal vast te leggen.

Tot slot is het bestuur van de Dutch department de afgelopen tijd

volledig gewisseld. Dit nieuwe bestuur is bezig om een aparte stichting op te richten, naar verwachting zal dit einde 2023 gerealiseerd zijn. Dan kan het subsidiebedrag, los van de ISA, op een aparte rekening gestort worden zodat het bestuur hier het beheer over heeft. Het bestuur is momenteel in ontwikkeling naar een toezichhoudend en beleidsbepalend bestuur. Op dit moment is dat nog niet gerealiseerd maar dat is wel de intentie. We hebben hierbij meegegeven dat het van belang is dat het bestuur een heldere verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen leraren, coördinator en bestuur vastlegt. Ook gaven wij mee dat het belangrijk is heldere en transparante afspraken te maken met de board van ISA over ieders rol en taak.

Voor de standaarden Kwaliteitscultuur (KA2) en Verantwoording en dialoog (KA3) geldt dat we deze wel besproken hebben maar hier geen waardering op geven. Dit omdat de Nederlandse afdeling op deze standaarden integraal onderdeel is van het beleid en het programma van de internationale school. Kwaliteitszorg (KA1) daarentegen kent voor het Dutch Department een eigen schoolplan en beleid, dit vindt in samenwerking en afstemming met ISA plaats. Daarom is deze standaard apart gewaardeerd.

4. Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft met veel belangstelling kennis genomen van het rapport KO NTC Stichting Nederlands Onderwijs op ISA Aruba en herkent zich in ruime mate in de bevindingen en aanbevelingen.

Zoals geschetst in de rapportage bevindt het nieuwe bestuur zich nog in de fase van oprichting waarbij het bestuur voornemens is een meer beleidsmatige en toezichhoudende rol in te nemen. Hierbij neemt het bestuur de aanbeveling ter harte om tot een duidelijke rolverdeling te komen. Als voorbeeld: de leerkrachten / coördinator zullen formeel geen deel meer uit maken van het bestuur maar wel een staande uitnodiging hebben voor het bijwonen van de bestuursvergaderingen.

Het bestuur zal op korte termijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden vastleggen en daarover in overleg treden met de board van de ISA. Hierbij zullen tevens de financiële en organisatorische kaders worden vastgesteld.

Voor wat betreft de herstelopdracht, het afnemen van de verplichte methode-onafhankelijke toetsen, zal het bestuur op korte termijn in overleg treden met de leerkracht(en) om na te gaan hoe we de controle op taaldomeinen gaan toetsen. Het bestuur zal voor de gevraagde datum 24 april 2024 een overzicht en rapport van bevindingen opleveren met betrekking tot de methode en de afgenomen toetsen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

